

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

*Мірошніченко Тетяна,
кандидат педагогічних наук, доцент
Полтавський національний
педагогічний університет імені В.Г. Короленка
Полтава, Україна
miron15031982@gmail.com*

*Ляхно Аліна,
здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня освіти
Полтавський національний
педагогічний університет імені В.Г. Короленка
Полтава, Україна
alinalahno89@gmail.com*

Анотація: У статті розкрито сутність поняття «інформаційно-комунікаційні технології»; висвітлено шляхи використання ІКТ в освітньому процесі закладах вищої освіти; обґрунтовано значення впровадження ІКТ в активізації навчально-пізнавальної активності майбутніх педагогів.

Ключові слова: Інформаційно-комунікаційні технології, комп'ютерне середовище, освітній процес ЗВО.

Актуальність: Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій навчання в освітній процес закладів вищої освіти відкриває перспективи гуманізації освітнього середовища, сприяє розширенню, систематизації, узагальненню та поглибленню теоретичної бази знань і надання результатам навчання практичної значущості, інтеграції та диференціації навчання в ЗВО відповідно до запитів, нахилів та здібностей майбутніх педагогів, активізації їх навчально-пізнавальної діяльності, забезпечення міжособистісної взаємодії майбутніх учителів і викладачів на засадах особистісно орієнтованої моделі побудови освітнього процесу. Поєднання інформаційно-комунікативних технологій та інтерактивних методик сприяє підвищенню ефективності та

якості освітніх програм, посиленню особистісної та професійної спрямованості майбутніх учителів.

Психолого-педагогічні та організаційно-методичні засади використання інформаційно-комунікаційних технологій у вищій школі висвітлені в дослідженнях С. Архангельського, Н. Воропай, О. Горячева, М. Жалдака, А. Коломієць, Н. Морзе, Л. Петухової, О. Співаковського, І. Шапошнікової та інших.

Мета: Розкрити сутність поняття «інформаційно-комунікаційні технології» та висвітлити значення ІКТ в процесі професійної підготовки майбутніх учителів.

Текст: Аналіз наукової літератури показав, що існують різні підходи до визначення змісту поняття «інформаційно-комунікаційні технології». Так, у Великому тлумачному словнику сучасної української мови даний термін трактується як: «цілеспрямована організована сукупність інформаційних процесів із використанням засобів обчислювальної техніки, що забезпечують високу швидкість обробки даних, швидкий пошук інформації, доступ до джерел інформації незалежно від місця їх розташування» [1, с. 147].

У контексті нашого дослідження цікавою думкою є А. Дзюбенко, який даний феномен розуміє як «сукупність програмних, технічних, комп'ютерних і комунікаційних засобів, а також способів та новаторських методів їхнього застосування для забезпечення високої ефективності й інформатизації суспільства» [2].

На думку Н. Морзе, під «інформаційно-комунікаційними технологіями» слід розуміти сукупність методів, засобів і прийомів, що використовується людьми для реалізації конкретного складного процесу шляхом поділу його на систему послідовних взаємопов'язаних процедур і операцій, які виконуються більш або менш однозначно і мають на меті досягнення високої ефективності в пошуку, накопиченні, опрацюванні, зберіганні, поданні, передаванні даних за допомогою засобів обчислювальної техніки та зв'язку, а також засобів їх раціонального поєднання з процесами опрацювання даних без використання

машин [4, с. 38]. О. Значенко досліджуване явища розуміє як «технології на базі персональних комп'ютерів, комп'ютерних мереж і засобів зв'язку» [3].

Відтак, інформаційно-комунікаційні технології трактуються нами як система методів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, зберігання, обробки, передачі та подання навчальної інформації з метою її засвоєння, узагальнення й систематизації знань, формування практичних умінь і навичок.

Нам імпонує позиція Н. Фоміних про те, що інформаційно-комунікаційні технології навчання мають давати відповіді на запитання: як організувати в комп'ютерному середовищі навчальний процес з урахуванням специфіки конкретної навчальної дисципліни, навчальних та практичних цілей, які засоби ІКТ і як використовувати, яким змістом їх наповнити, як контролювати їх якість. Це ціла низка запитань, на які неможливо відповісти, не проводячи спеціальних педагогічних пошуків та експериментів [5].

У науковому доробку Д. Хокріджа окреслено шляхи використання ІКТ в освітніх цілях, зокрема й у професійній підготовці майбутніх учителів, а саме:

- створення інформації (нові технології дають можливість виготовляти високоякісний навчальний матеріал з меншими витратами часу та енергії і потребують меншої кількості обслуговуючого персоналу);
- збереження інформації (наукова інформація, яка використовується для навчальних цілей, зберігається в комп'ютерних базах даних);
- добір інформації (за допомогою банків даних учителі та учні можуть добирати необхідну інформацію, використовуючи пошукові системи);
- обробка інформації (нові технології дають змогу обробляти великі обсяги інформації за короткий проміжок часу);
- передача інформації (ІКТ забезпечують можливість одночасно передавати інформацію з освітніми цілями багатьом користувачам);
- надання інформації (необмежені можливості ІКТ щодо отримання та виведення різноманітної інформації) [6, с. 95].

Здійснений теоретичний аналіз досліджуваної проблеми та практичний досвід викладання у ЗВО дозволили виокремити завдання створення інформаційно-комунікаційного педагогічного середовища: розвиток професійної мотивації здобувачів освіти до педагогічної діяльності; забезпечення наявності значного об'єму інформації, що збільшується; організації значної кількості студентів та забезпечення мобільної взаємодії усіх учасників освітнього процесу ЗВО.

Висновки: Отже, для ефективної організації та побудови навчальної роботи з використанням ІКТ, потрібно притримуватись відповідного алгоритму. На нашу думку, основними загальними кроками по впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій у процес навчання майбутніх педагогів є: ознайомлення науково-педагогічних працівників з ІКТ; підготовка технічних засобів для подальшої роботи; поєднання ІКТ з інноваційними інтерактивними методами активізації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх учителів; підготовка студентів до використання ІКТ у процесі навчання у ЗВО.

Список використаних джерел:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [з дод. і допов. / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел]. – К. ; Ірпінь : Перун, 2005. – 1728 с.
2. Дзюбенко А. Новые информационные технологии в образовании / А. Дзюбенко. – М., 2009. – 104 с.
3. Значенко О. Формування інформаційної культури майбутніх учителів гуманітарних дисциплін : автореф. дис... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / О. Значенко ; Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2005. – 20 с.
4. Морзе Н. Основи інформаційно-комунікаційних технологій / Н. Морзе. – К. : Видав. група ВНУ, 2008. – 352 с.
5. Фоміних Н. Ю. Сутність поняття «інформаційно-комунікаційні технології» та їх значення на сучасному етапі модернізації освіти: [Електроний ресурс] – Режим доступу: http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9084/1/ped905_77.pdf.

6. Хокридж Д. Педагогическая технология: настоящее и будущее / Д. Хокридж // Prospects. – 2002. – № 3. – С. 93 – 107.